



22 בנובמבר 2012

מבצע עמוד ענן - עדכון מספר 8 (22 בנובמבר 1300)



מימין: בנימין נתניהו, מודיע על הפסקת האש (לע"מ, אתר משרד ראש הממשלה, 21 בנובמבר 2012). משמאל: הילרי קלינטון ומחמד מרסי מנסחים את תנאי הפסקת האש (דף הפייסבוק של מרסי, 21 בנובמבר 2012).

הסכם הפסקת האש

1. ב-21 בנובמבר 21:00 נכנסו לתוקפן הבנות אודות הפסקת הלחימה בין ישראל לחמאס (ושאר ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה). ההסכם הושג **בחסות מצרית ובמעורבות אמריקאית**. לאחר 21:00 עדיין נפלו כ-10 רקטות בדרום ישראל אולם **מאז 23:00 השתרר שקט מוחלט**.

2. ההבנות הוכרזו ע"י שר החוץ המצרי **מחמד כאמל עמרו**, במסיבת עיתונאים משותפת, שקיים עם מזכירת המדינה האמריקאית הילרי קלינטון. על פי הודעתו של שר החוץ המצרי ועל פי נוסח שפורסם בדף הפייסבוק של נשיא מצרים, הוסכם כי הצדדים **יפסיקו את כל פעולותיהם ההתקפיות וכי תוך 24 שעות יחלו דיונים אודות הסכמות רחבות יותר**. הסכמות אלו נוגעות לפתיחת המעברים בין הרצועה לישראל, מתן הקלות לתנועת אנשים וסחורות ואי הסרת ההגבלות על תנועת תושבים פלסטינים באזורים הסמוכים לגבול עם ישראל. מצרים תקבל, מכל אחד מהצדדים להבנות הללו, ערבויות למילוי חלקם בהסכמות.



שרת החוץ הילארי קלינטון ושר החוץ מחמד כאמל עמרו במסיבת העיתונאים המשותפת (אלמצריה, 21 בנובמבר 2012)

Understanding regarding the cease fire in Gaza Strip

1.
 - a. Israel shall stop all hostilities in the Gaza Strip Land, sea and air, including incursions and targeting of individuals.
 - b. All Palestinian factions shall stop all hostilities from Gaza strip against Israel, including rocket attacks and all attacks along the border.
 - c. Opening the crossings and facilitating the movement of people and transfer of goods, and refraining from restricting residents' free movement, and targeting residents in border areas, and procedures of implementation, shall be dealt with after 24 hours from the start of the ceasefire.
 - d. Other matters, as may be requested, shall be addressed.
2. Implementation Mechanism:
 - a. Setting up the Zero hour for the Ceasefire understanding to enter into effect.
 - b. Egypt shall receive assurances from each party that the party commits to what was agreed upon.
 - c. Each party shall commit itself not to perform any acts that would breach this understanding. In case of any observations, Egypt –as the sponsor of this understanding- shall be informed to follow up.

נוסח ההודעה על ההבנות (דף הפייסבוק של הנשיא מרסי, 21 בנובמבר 2012)

3. ישראל, חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין הודיעו על הסכמתם להפסקת הלחימה והשתבחו בהישגים שנחלו במהלכה. ברצועת עזה נערכו "צעדות ניצחון" המוניות בהשתתפות אלפי תושבים וחמאס הכריזה על חג לאומי לרגל "הניצחון".

תגובות להסכם

ישראל

4. ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו הודיע בליל 21 בנובמבר על סיום מבצע "עמוד ענן". ראש הממשלה סקר את הרקע למבצע ופרט את הישגי ישראל: פגיעה במפקדים בכירים של ארגוני הטרור; השמדת אלפי רקטות, שכוונו לדרום ישראל ואת מרבית הרקטות, שכוונו למרכזה; הריסת מתקני שליטה של חמאס; השגת תמיכה איתנה מצידה של ארה"ב והגורמים המובילים בקהילה הבינלאומית. (על פי נוסח ההודעה מטעם משרד ראש הממשלה). **שר הביטחון אהוד ברק**, במסיבת העיתונאים, ציין כי "מטרות [המבצע] הושגו במלואן- החמאס והג'האד [האסלאמי בפלסטין] קיבלו מהלומות כואבות".

5. ראש הממשלה הוסיף בנאומו, כי בשיחה שקיים הערב עם נשיא ארה"ב סיכם עימו "שכדאי להעניק הזדמנות להפסקת האש", על מנת לאפשר לאזרחי ישראל לחזור לשגרת החיים. הוא הוסיף, כי **סיכם עם הנשיא אובמה, שישראל וארה"ב תפעלנה יחדיו נגד הברחות הנשק לארגוני הטרור, שרובו מגיע מאיראן.**

ארה"ב

6. הבית הלבן יצא בהודעה בה הביע נשיא ארה"ב הערכתו למאמצי ראש ממשלת ישראל יחד עם ממשלת מצרים להשיג הפסקת אש ברת קיימא. הוא הוסיף, כי ארה"ב תנצל הזדמנות זאת להגביר את מאמציה לסייע לצרכיה הביטחוניים של ישראל, במיוחד בסוגיית הברחת אמצעי הלחימה וחומרי הנפץ לעזה. הנשיא ציין, כי הוא מחויב לבחון השגת מימון נוסף למערכת כיפת ברזל ולתוכניות טילים משותפות בין ארה"ב לישראל (אתר הבית הלבן 21 בנובמבר 2012). בנוסף לכך קיים נשיא ארה"ב שיחה עם נשיא מצרים מרסי בה הודה לו על מאמציו להשגת הסכם הפסקת אש. שניהם הסכימו, שיש לקדם השגת פתרון בר קיימא למצב ברצועת עזה (אתר הבית הלבן, 21 בנובמבר 2012).

ארגוני המחבלים

חמאס

7. **ח'אלד משעל**, ראש הלשכה המדינית של חמאס, קיים בקהיר מסיבת עיתונאים משותפת עם **מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין רמז'אן שלח** (שניהם הוצגו כנציגי הארגונים ברצועה). לאחר פרסום ההודעה המצרית על ההבנות שהושגו. עיקרי דבריו (ערוץ אלאקצא, 21 בנובמבר 2012):

א. **כיבוד ההסכם שהושג:** "אם ישראל תכבד את ההסכם אנו נכבד אותו ואם ישראל תשוב לעזה אנו נחזור לפעול".

ב. **ביסוס "תמונת הניצחון"**: האויב (הישראלי) נחל תבוסה ונכנע בסופו של דברי לתנאי "ההתנגדות".

ג. **שבחים למצרים**: מצרים פעלה באחריות ובמקצועיות להשגת הפסקת אש אך היא "לא שכחה את ערביותה" ולא "מכרה את הערביות".

ד. **שבחים לאיראן**: (כנראה על רקע הביקורת האיראנית) **איראן סיפקה לחמאס חלק מהנשק והמימון**. חלקו האחר הינו מתוצרת מקומית. העובדה שקיימת מחלוקת בין חמאס לאיראן בנושא הסורי אינה מונעת מהן לשתף פעולה כשמדובר בהתנגדות לישראל.

ה. **פנייה לאבו מאזן**: הלקח מהלחימה הנוכחית הינו שה"התנגדות" [קרי, הטרור והאלימות] הינה האופציה הנכונה. בהמשך קרא ח'אלד משעל לפיוס בין חמאס לרשות הפלסטינית.

הג'האד האסלאמי בפלסטין

8. **רמצי'אן שלח**, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, שנאם באותה מסיבת עיתונאים, הדגיש, כי תוצאות הלחימה מהוות כישלון חרוץ לישראל ("לישות הזו"). הוא השתבח בירי הרקטות לעבר ת"א ("הבירה המדומה שמכונה ת"א") והודה לנשיא מצרים ולמודיעין הכללי המצרי על מאמציהם להביא להסכם.

9. בהשיבו לשאלה האם הפסקת אש זו תשרוד השיב: **"הגשנו מצרים ערביות, כי אנו מחויבים להבנות שאליהם הגענו**. אנו בטוחים, כי הלוחמים יגנו על ההסכם אך אנו אומרים לאויב: **"אנו מחויבים להסכם כפי שהאויב יהיה מחויב לו, ולא נרתע מלהגן על עצמנו בכל רגע**. ההתנגדות היום מדברת מתוך עמדת כוח".

המלחמה על התודעה

10. להלן מסרים עיקריים של דוברי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין:

א. חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין **מקבלים את ההסכם שהושג כמכלול אחד** ("עסקת חבילה").

ב. חמאס ושאר הארגונים **נחלו ניצחון בלחימה נגד ישראל**. ישראל הופתעה מיכולת הלחימה שלהם ובפרט מירי הרקטות לערים במרכז של ישראל.

ג. **ממשל חמאס** ברצועה בראשות אסמאעיל הניה **תפקד "בצורה מצוינת"** וביצע חובתו לשמירה על בטחון האזרחים.

ד. חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין **שיבחו את מצרים** על תפקידה בגיבוש ההבנות.

ה. **ברכות ל"פעולה האמיצה בתל אביב"** (קרי, הנחת המטען באוטובוס) המהווה תוצאה של ה"תוקפנות הישראלית על רצועת עזה".

11. בעקבות השגת ההסכם החלו "חגיגות ניצחון" ברצועת עזה במסגרת בניית נרטיב הניצחון של חמאס (ושאר הארגונים). ברחבי רצועת עזה החלו תהלוכות ניצחון תחת הכותרת "עזה גועשת משמחה בשל ניצחון ההתנגדות" (פלסטין אלאין, 22 בנובמבר 2012). גם ברחבי יהודה ושומרון החלו לחגוג את סיום המבצע. יום חמישי ה-22 בנובמבר הוכרז ע"י ממשל חמאס כיום חג לאומי ויום חופשה.



חגיגות בעזה תחת הכותרת "עזה גועשת משמחה בשל ניצחון ההתנגדות" (פלסטין אלאין, המזוהה עם החמאס, 22 בנובמבר 2012)

חגיגות בעזה (ערוץ אלעאלם, 21 בנובמבר 2012)



מימין: תהלוכת שמחה בדיר אלבלח (פורום חמאס, 22 בנובמבר 2012). משמאל תהלוכת ניצחון בעיר עזה תשומת לב לילד אוחד בידו אקדח (ופא, 21 בנובמבר 2012)



קריקטורה מעיתון "פלסטין", המזוהה עם חמאס: רקטה ועליה כתוב "הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלסטיני" כשברקע כיפת הסלע בירושלים (פלסטין, 22 בנובמבר 2012)

כרזה עליה נכתב "ההתנגדות ניצחה" (פלסטין אלאין, אתר המזוהה עם חמאס, 22 בנובמבר 2012)

الله أكبر... كتائب القسام أطلقت خلال معركة حجارة السجيل 6 صواريخ M75 و 6 صواريخ فجر 5، واحد تجاه هرتسليا شمال تل الربيع و 3 تجاه القدس لأول مرة في تاريخ الصراع... ودقت مواقع العدو منذ بدء العملية بـ 1573 قذيفة صاروخية واستخدمت لأول مرة صواريخ بعيدة المدى

אתר גדודי עז אלדין אלקסאם מציין כי הגדודים ירו, במהלך מבצע "עמוד ענן", 6 טילי M-75 (רקטות מאולתרות) ו-5 טילי פג'ר 5, אחד לעבר הרצלייה ושלושה נוספים לעבר ירושלים כי ההתנגדות ירדה במהלך המבצע 1,573 רקטות והשתמשה בפעם הראשונה בטילים ארוכי טווח (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 22 בנובמבר 2012)

מימוש הפסקת האש

12. ב-2100 נכנס לתוקפו הסכם הפסקת האש. ישראל נצרה את האש החל משעה זו. **מרצועת עזה** נמשך ירי רקטות ספוראדי עוד כשעתיים ולאחריו פסק **ולמן השעה 2300** **השתרר שקט מוחלט**. על פי דובר צה"ל קיבל צה"ל את הפסקת האש כהנחיית הדרג המדיני והחל בפיזור מדורג של כוחות המילואים, שגייס. לדברי הדובר לאחר שמונה ימים השיג צה"ל את היעדים, שהוצבו למבצע "עמוד ענן", בהנחיתו מכה קשה על חמאס ושאר ארגוני הטרור ברצועת עזה (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012).

ירי רקטות לעבר ישראל (21 בנובמבר)

13. בשעות הבוקר של ה-21 נמשך ירי הרקטות לעבר ישראל. אחת הרקטות, שנפלה בישוב במועצה האזורית באר טוביה גרמה לנזק כבד. לא היו נפגעים. החל משעות הצהרים חלה ירידה בכמות הירי. לקראת מועד ההכרזה על הפסקת אש, בשעות הערב, בוצע ירי רקטות לעבר באר שבע, אשדוד, נתיבות, אשקלון וישובים נוספים. רקטות פגעו במבנים בנתיבות ובאשקלון.

14. ירי הרקטות נמשך גם כשעתיים לאחר ההכרזה על הפסקת האש ובמהלכו נורו עוד למעלה מעשר רקטות. לאחר לילה שקט, בבוקר 22 בנובמבר נשמעו אזעקות בשטח המועצה האזורית חוף אשקלון אולם על פי צה"ל המדובר היה באזעקות שווא.

15. סה"כ נפלו במהלך היממה, שקדמה להפסקת האש כ-62 רקטות.



פגיעת רקטה בבית בישוב המועצה האזורית באר טוביה (Sderot Media Center, 21 בנובמבר 2012)

מבצע עמוד ענן - סיכום ראשוני

16. במהלך מבצע "עמוד ענן" ועד למועד הפסקת האש שוגרו לעבר ישראל יותר מ-1,400 רקטות כ-845 רקטות נפלו בשטח ישראל מהן כשישים רקטות נפלו בשטחים בנויים. כיפת ברזל יירטה מעל ל-400 רקטות. שיעור ההצלחה של המערכת ביירוט רקטות עומד על 84% (דובר צה"ל, 22 בנובמבר 2012).

17. במהלך המבצע נהרגו שישה ישראלים, ארבעה אזרחים ושני חיילים. בתי החולים במהלך ימי המבצע טיפלו בכ-500 נפגעים. רובם נפגעים באורח קל ונפגעי חרדה.

18. על פי נתוני מתאם הפעולות בשטחים מספר ההרוגים הפלסטינים במהלך מבצע "עמוד ענן" עומד נכון ל-21 בנובמבר, על 161 הרוגים. מהם 91 פעילי טרור ו-62 אזרחים בלתי מעורבים. שמונה מההרוגים לא זוהו. כמו כן נפצעו במהלך המבצע 1,200 בני אדם ברצועת עזה.

19. במהלך המבצע בוצעו יותר מ-1,500 תקיפות של יעדי טרור ברצועת עזה, רובן מהאוויר ומהים. תקיפות אלה פגעו משמעותית בתשתיות הטרור, המתקנים והבסיסים של חמאס הג'האד האסלאמי בפלסטין ושל ארגוני טרור נוספים. כמו כן נפגעה משמעותית יכולת שיגור הרקטות של ארגונים אלה.

20. בין המטרות שהותקפו במהלך ימי המבצע (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012):

א. כ- 30 פעילי טרור בכירים. בין הבכירים, שנהרגו יצינו **אחמד סעיד ח'ליל אלג'עברי**, שעמד בפועל בראש הזרוע הצבאית של חמאס; **חבאס חסן עוצ' מסמח**, בכיר במשטרת חמאס; **אחמד אבו ג'לאל**, מפקד הזרוע הצבאית של חמאס באלמועזי; **ח'אלד שאער**, בכיר ביחידת הנ"ט של חמאס; **אסאמה קאדי**, פעיל בכיר במערך הברחות אמצעי הלחימה בדרום הרצועה; **ראמש ח'רב** פעיל בכיר בג'האד האסלאמי בפלסטין.

ב. **מרכזי שליטה מבצעיים ומפקדות בדרג בכיר.**

ג. **עשרות מערכי שיגור רקטות ארוכות טווח ומאות משגרים מוטמנים.**

ד. **140 מנהרות הברחה.**

ה. **66 מנהרות שנועדו לצרכי ביצוע פיגועים.**

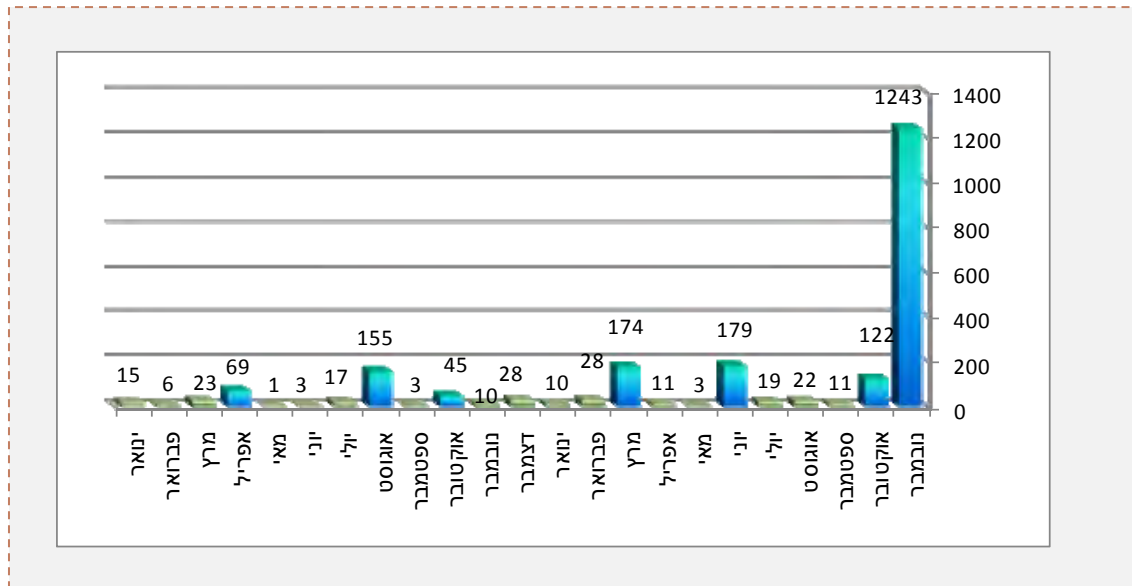
ו. **עשרות מוצבים וחדרי פיקוד של חמאס.**

ז. **26 אתרים לייצור אמצעי לחימה.**

נתונים סטטיסטיים

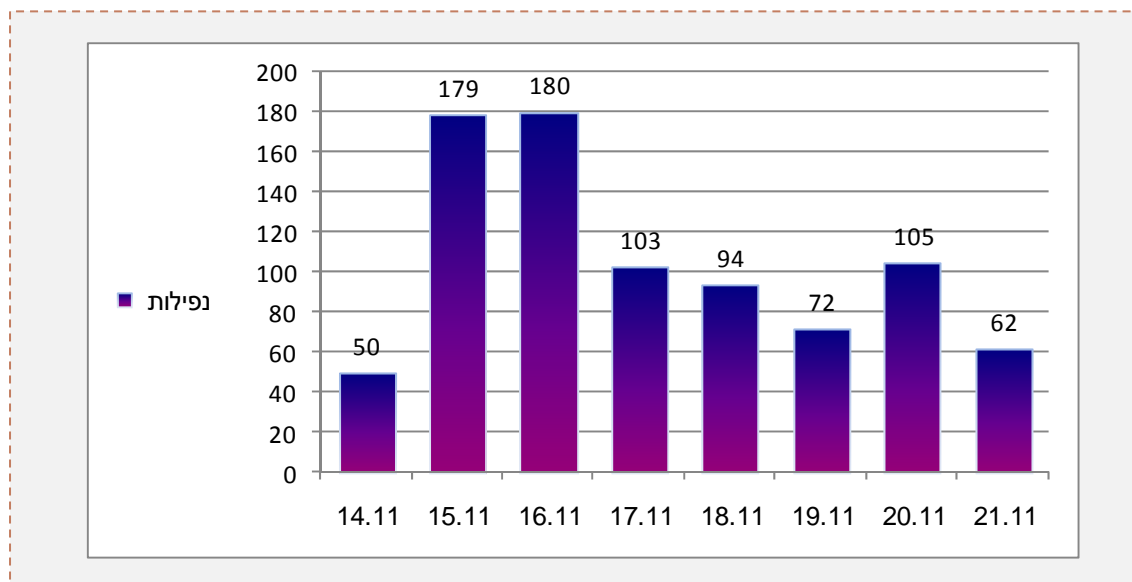
21. סה"כ מתחילת מבצע "עמוד ענן" נפלו בישראל 845 רקטות ולמעלה מ-1,400 רקטות שוגרו.

נפילת רקטות מאז תחילת שנת 2011



הערה: גרף זה ממחיש היטב את סבבי ההסלמה העיתיים ואת התכיפות ההולכת וגוברת שלהם בחצי שנה האחרונה עד למבצע "עמוד ענן". בגרף נכללות 845 נפילות במבצע "עמוד ענן", שעדיין לא הסתיים.

נפילות של רקטות בדרום ישראל בחתך יומי מאז תחילת מבצע "עמוד ענן"

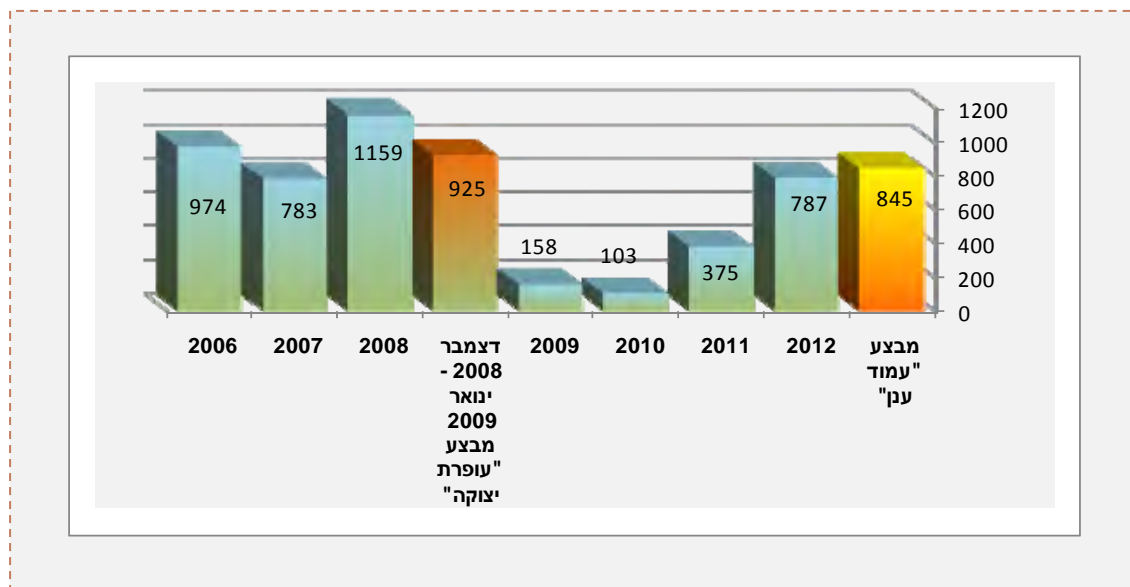


✓ נכון ל-22 בנובמבר.

✓ סה"כ נפלו עד כה במהלך המבצע **845 רקטות** בשטח ישראל ולמעלה מ-**1,400 רקטות** שוגרו.

✓ **12 רקטות** היו רקטות ארוכות טווח (מעל ל-40 ק"מ). 8 נפלו / יורטו באזור גוש דן ו-3 בירושלים.

נפילת רקטות בדרום ישראל בחתך שנתי, מאז השתלטות חמאס על רצועת עזה



* על בסיס אומדן של 845 נפילות נכון ל-22 בנובמבר 2012.

קבלת אחריות על ירי הרקטות ופצצות המרגמה ביממה האחרונה

22. **חמאס**, כמו בשאר ימי המבצע, קיבלה אחריות על מירב אירועי הירי לעבר ישראל ביממה, שקדמה להפסקת האש. אחריה בפער ניכר **הג'האד האסלאמי בפלסטין**. כמו כן מדווחים על ירי רקטות ארגונים נוספים דוגמת וועדות ההתנגדות העממית, החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין, החזית העממית לשחרור פלסטין, גדודי חללי אלאקצא והתארגנויות המזוהות על הג'האד העולמי (אתרי הארגונים).

פעילות צה"ל

תקיפות אוויריות ברצועת עזה

23. כוחות צה"ל המשיכו במהלך ה-21 בנובמבר, עד סמוך למועד כניסת הפסקת האש לתוקפה (2100), לתקוף יעדי טרור ברצועת עזה. לתקיפות האוויריות הצטרפו גם כוחות שריון וארטילריה אשר ביצעו ירי לעבר נקודות שיגור רקטות ולעבר שטחים פתוחים (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012).

24. בין היעדים שהותקפו (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012):

א. **מבנה** ששימש כחדר מבצעים של הג'האד האסלאמי. במבנה שהו מספר פעילים בכירים של הארגון. המבנה הותקף כרבע שעה לפני כניסת הפסקת האש לתוקפה.

ב. **חוליות טרור**, שעסקו בירי רקטות.

ג. יותר מחמישים **מנהרות טרור** ומנהרות הברחה.

ד. **בורות שיגור** ומשגרים מוטמנים.

ה. **מחסני אחסון** אמצעי לחימה.

ו. **מבנים השייכים לבכירים בחמאס** המשמשים גם כמפקדות.

ז. **חוליות טרור** שעסקו בשיגור רקטות לעבר ישראל.

פעילות חיל הים

25. במקביל לחיל האוויר המשיך גם חיל הים לבצע ירי מהים. במהלך 21 בנובמבר הותקפו מהים אתר שיגורי רקטות מוצב ומבנה ששימשו את פעילי חמאס. כמו כן הותקף פעיל טרור (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012).

נפגעים

נפגעים ישראליים

26. ביומו השמיני של המבצע נפצעו שלושה חיילי צה"ל כתוצאה מפגיעת רקטה באחד הישובים במועצה האזורית אשכול. אחד החיילים שנפצע באורח אנוש, נפטר מאוחר יותר מפצעיו.

פיגוע באוטובוס בתל אביב

27. בפיגוע האוטובוס ברחוב שאול המלך בתל אביב ב- 21 בנובמבר בשעות הצהריים, נפצעו 27 בני אדם. רוב הפצועים נשלחו לבתיהם ובבית החולים נשארו שלושה פצועים, שנפגעו באורח בינוני. לאחר פיצוץ האוטובוס החלו כוחות המשטרה בסריקות נרחבות אחר מניחי המטען. במסגרת זו הוכרזה כוננות והוצבו מחסומים בכבישים ראשיים.



האוטובוס לאחר הפיצוץ (דף הפייסבוק של משטרת ישראל 21 בנובמבר 2012).

28. מיד לאחר הפיגוע קיבלה אחריות על ביצועו הזרוע הצבאית של החזית העממית לשחרור פלסטין. לדברי ההודעה מהווה הפיגוע "מסר לעם הפלסטיני בעזה" (אלמיאדין, 21 בנובמבר 2012). **לא ברור אם אכן הפיגוע בוצע על ידה.**

29. דוברי ארגוני הטרור הפלסטינים ובראשם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין **ברכו על הפיגוע בתל אביב** כתב סוכנות הידיעות בעזה דיווח על "צהלה גדולה וירי באוויר לאות שמחה" על הפיגוע באוטובוס. תנועת חמאס וארגונים פלסטינים נוספים נשאו ברכות באמצעות רמקולים ומצריחי המואזינים ברחבי העיר נשמעו דברי שבח וברכה (מען, 21 בנובמבר 2012).

30. להלן מספר התבטאויות:

א. **פוזי ברהום**, דובר חמאס, כינה את הפיגוע בתל אביב "בשורה מבורכת" ופעולה מבורכת לה ציפו זמן רב (צות אלאקצא, 21 בנובמבר 2012). משיר אלמצרי, דובר חמאס אמר כי הפיגוע הינו "תגובה טבעית" למעשיה של ישראל וכי ישראל היא האחראית הבלעדית להשלכות ההסלמה (אלקדס, 21 בנובמבר 2012).

ב. **חצ'ר חביב**, בכיר בג'האד האסלאמי בפלסטין, אמר כי למרות שאינם יודעים מי עומד מאחורי הפיגוע הרי שהוא בבחינת "נקמה אלוהית" על מעשיה של ישראל נגד העם הפלסטיני. עוד הוסיף, כי זכותו המלאה של העם הפלסטיני להגן על תושביו ועקרונותיו בכל הדרכים ובכלל זה באמצעות פעולות התאבדות (אלמיאדין, 21 בנובמבר 2012).

ג. **ח'אלד אלת'אבט**, דובר ההתנגדות העממית ברצועה, אמר, כי ההתרחשויות בתל אביב הינן "לגיטימיות" לנוכח האירועים ברצועת עזה והוא במסגרת "חלק מהתגובה למעשי הטבח של ישראל" (ערוץ אלעאלם, 21 בנובמבר 2012).

המצב ברצועת עזה בתחום האזרחי

פתיחת המעברים

31. בבוקר 21 בנובמבר, למרות ירי הרקטות, נפתח מחסום ארז למעבר דיפלומטים, עובדי ארגונים בינלאומיים וחולים ומלוויהם הנזקקים לטיפול רפואי בישראל. באופן חריג הותר גם להעביר דרך מעבר זה (המיועד למעבר בני אדם) ציוד רפואי לתושבי הרצועה (דובר צה"ל, 21 בנובמבר 2012).

יהודה ושומרון

פעילות צה"ל בעקבות העלייה בהיקף ההפגנות וביטויי מחאה

32. בעקבות העלייה בהיקף ההפגנות וביטויי המחאה האלימים ביהודה ושומרון ביצעו כוחות הביטחון בליל 21-22 בנובמבר מבצע מעצרים נרחב במסגרת זאת נעצרו 55 פעילים מארגונים שונים ביניהם פעילי טרור בכירים (דובר צה"ל, 22 בנובמבר 2012).



תהלוכה הזדהות עם רצועת עזה בחברון (<http://www.palinfo.com>, 21 בנובמבר 2012)